

รายงานผลการดำเนินโครงการ
โครงการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

Program P4.1 : Hard Skills..
Sub Program การยกระดับสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา
เพื่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ผู้รับผิดชอบโครงการ
อาจารย์อมรรัตน์ ช่อประพันธ์
หน่วยงานคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บทสรุปผู้บริหาร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการยกระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยกระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะเพื่อพัฒนาโรงเรียนเครือข่าย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภายใต้โครงการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสมรรถนะและยกระดับศักยภาพของครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายให้สามารถจัดการเรียนการสอนเชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านกระบวนการพี่เลี้ยงและการชี้แนะที่เป็นระบบ และเพื่อพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนการสอนเชิงรุกที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของโรงเรียนเครือข่าย รวมทั้งสามารถขยายผลไปสู่โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาอื่น เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในภาพรวม การดำเนินโครงการมุ่งพัฒนาครูผู้สอนโรงเรียนเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 50 คน โดยใช้พื้นที่ดำเนินการหลัก ณ โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม และดำเนินงานภายใต้กรอบการพัฒนาครูด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การสร้างนวัตกรรมการสอน การนิเทศติดตาม การสังเกตการสอน การให้คำปรึกษารายบุคคลและรายกลุ่ม ตลอดจนการถอดบทเรียนร่วมกันระหว่างคณะครุศาสตร์ โรงเรียนเครือข่าย และหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ กระบวนการดังกล่าวเน้นให้ครูได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ และนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแผนการสอน สื่อการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน

ผลการดำเนินงานตามโครงการทำให้ครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายได้รับการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่านกระบวนการพี่เลี้ยงและการชี้แนะ สามารถนำแนวทางที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนจริง และเกิดการพัฒนาเครื่องมือหรือนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่สามารถใช้เป็นต้นแบบในการขยายผลสู่โรงเรียนเครือข่ายอื่นได้ นอกจากนี้ การดำเนินโครงการยังส่งเสริมให้โรงเรียนเครือข่ายมีกิจกรรมที่เชื่อมโยงการพัฒนาความรู้กับคุณธรรม จริยธรรม การทำงานร่วมกัน และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลลัพธ์สำคัญของโครงการสะท้อนให้เห็นว่า กระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะเป็นกลไกที่ช่วยให้ครูเกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมากขึ้น ลดข้อจำกัดของการอบรมแบบบรรยายเพียงครั้งเดียว และทำให้เกิดการติดตามพัฒนาการของครูอย่างต่อเนื่องในบริบทการปฏิบัติงานจริง ครูสามารถวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน ออกแบบกิจกรรมที่กระตุ้นการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การร่วมมือ และการสะท้อนคิด ตลอดจนสามารถเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้กับเป้าหมายการยกระดับคุณภาพผู้เรียนในด้าน RT, NT และ O-NET ได้อย่างเป็นระบบ

โดยสรุป โครงการยกระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยกระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะเพื่อพัฒนาโรงเรียนเครือข่าย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นโครงการที่ตอบสนองพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการผลิตและพัฒนาครูมืออาชีพ และสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นด้านการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โครงการก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อครูผู้สอน โรงเรียนเครือข่าย ผู้เรียน และระบบความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานศึกษาในพื้นที่ โดยมีแนวทางการพัฒนาต่อไปคือการขยายผลกระบวนการพี่เลี้ยงและ

การชี้แนะไปยังโรงเรียนเครือข่ายเพิ่มเติม การจัดทำคลังนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และการติดตามผล
การนำไปใช้ในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่อย่างยั่งยืน

คำนำ

รายงานผลการดำเนินโครงการฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสรุปผลการดำเนินงานโครงการยกระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยกระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะเพื่อพัฒนาโรงเรียนเครือข่าย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภายใต้โครงการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ซึ่งดำเนินการโดยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายให้สามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะเป็นกลไกในการส่งเสริม สนับสนุน และติดตามการพัฒนากิจการการเรียนรู้ในบริบทจริงของสถานศึกษา การดำเนินโครงการดังกล่าวสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการผลิตและพัฒนาครู ตลอดจนการบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นให้เกิดการยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ผ่านการพัฒนาครูซึ่งเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาผู้เรียน การดำเนินงานประกอบด้วยกรอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การนิเทศติดตาม การให้คำปรึกษา การสะท้อนผลการปฏิบัติ และการถอดบทเรียนร่วมกัน เพื่อให้ครูสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนและสถานศึกษา

รายงานฉบับนี้ประกอบด้วยสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักการและเหตุผลของโครงการ ความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย วิธีดำเนินการ การบูรณาการโครงการ ผลการวิเคราะห์และประเมินโครงการ ตลอดจนสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการรายงานผลการดำเนินโครงการ การพัฒนางานในปีงบประมาณต่อไป และการขยายผลแนวทางการพัฒนาครูด้วยกระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

ขอขอบคุณผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้บริหารคณะครุศาสตร์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้เข้าร่วมโครงการ วิทยากร บุคลากรที่เกี่ยวข้อง และภาคีเครือข่ายทุกฝ่ายที่ให้ความร่วมมือ สนับสนุน และมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการจนบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานผลการดำเนินโครงการฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากิจการการเรียนรู้เชิงรุก การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และการยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามต่อไป

อาจารย์อมรรัตน์ ช่อประพันธ์

ผู้รับผิดชอบโครงการ

30 มิถุนายน 2569

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ 1 ส่วนนำ

หลักการและเหตุผล

ผู้รับผิดชอบโครงการและหน่วยงาน

งบประมาณ

ความสอดคล้องกับแผนระดับต่างๆ ความเชื่อมโยงตาม พ.ร.บ. มรภ.

และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

ความเชื่อมโยงพันธกิจตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547

มาตรา 8 ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7

ให้กำหนดภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย

แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)

แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2579)

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประเด็นยุทธศาสตร์และตัวชี้วัด

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

นโยบายศึกษาธิการจังหวัด

กิจกรรมหลัก มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (Program/Sub Program)

ประเภทโครงการพัฒนาท้องถิ่น (ด้านเศรษฐกิจ/ด้านสังคม/ด้านสิ่งแวดล้อม/ด้านการศึกษา)

วัตถุประสงค์ของโครงการ

กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เข้าร่วมโครงการ

ระยะเวลาดำเนินการ/กิจกรรม

พื้นที่ ที่ดำเนินโครงการ

โรงเรียน

ภาคีเครือข่าย

ผลิตภัณฑ์/นวัตกรรม

กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการ

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

อย./มผช.

นักศึกษา

ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์

ตัวชี้วัดกิจกรรมหลัก (Co-KPI)/(U-KPI)/(KPI)

ผลผลิต (Output)

ผลลัพธ์ (Outcome)

ผลกระทบ/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ปัจจัยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินโครงการ

การประเมิน SROI

ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เข้าร่วมโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

วิธีการเก็บข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 3 การบูรณาการโครงการ

ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ

การบูรณาการกับการเรียนการสอน

การบูรณาการกับการวิจัย

แนวทางการดำเนินงานในปีงบประมาณต่อไป

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินโครงการ

ด้านสถานะแวดล้อม (Context Evaluation)

ด้านปัจจัย (Input Evaluation)

ด้านกระบวนการ (Process Evaluation)

ด้านผลผลิต (Product Evaluation)

ส่วนที่ 5 สรุปผลการดำเนินโครงการ

สรุปผลการดำเนินการ

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก โครงการ

ภาคผนวก ข กำหนดการ

ภาคผนวก ค หนังสือเชิญวิทยากร/แบบตอบรับ

ภาคผนวก ง ประวัติวิทยากร

ภาคผนวก จ คำสั่งเข้าร่วมโครงการ

ภาคผนวก ฉ สำเนารายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ

ภาคผนวก จ เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาคผนวก ฉ ภาพกิจกรรม

ส่วนที่ 1

ส่วนนำ

ชื่อโครงการ โครงการยกระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยกระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะเพื่อพัฒนาโรงเรียนเครือข่าย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

หลักการและเหตุผล

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เป็นภารกิจสำคัญของสถาบันการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยราชภัฏซึ่งมีพันธกิจสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น ผลิตและพัฒนาครู ตลอดจนสนับสนุนการยกระดับคุณภาพโรงเรียนในพื้นที่บริการให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและสอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และความต้องการกำลังคนในอนาคต การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงไม่อาจมุ่งเน้นเพียงการถ่ายทอดเนื้อหา หรือการเรียนรู้แบบท่องจำเท่านั้น แต่จำเป็นต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง การตั้งคำถาม การอภิปราย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง และการสะท้อนคิดต่อประสบการณ์การเรียนรู้ของตนเอง แนวทางดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีความหมาย อย่างไรก็ตาม การขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้เกิดผลจริงในระดับชั้นเรียนจำเป็นต้องอาศัยครูที่มีความเข้าใจทั้งด้านหลักการออกแบบการเรียนรู้ วิธีการจัดกิจกรรม เทคนิคการใช้คำถาม การประเมินผลตามสภาพจริง และการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของผู้เรียน

จากสภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเครือข่าย พบว่าครูผู้สอนจำนวนหนึ่งยังมีข้อจำกัดในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและเป้าหมายการเรียนรู้ อีกทั้งยังต้องการการสนับสนุนเชิงวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่เพียงการอบรมเชิงบรรยายระยะสั้น แต่ต้องมีระบบติดตาม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ สะท้อนผล และช่วยปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ในบริบทจริงของโรงเรียน กระบวนการเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) และการชี้แนะ (Coaching) จึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาครูให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพอย่างเป็นรูปธรรม เพราะเปิดโอกาสให้ครูได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ได้รับคำแนะนำเฉพาะบุคคล แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนครูและผู้เชี่ยวชาญ และพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนของตนเอง นอกจากนี้ การยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ยังเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน เช่น การประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (RT) การประเมินคุณภาพผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (NT) และการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ซึ่งสะท้อนคุณภาพด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ การใช้เหตุผล และการประยุกต์ใช้ความรู้ของผู้เรียน หากครู

สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้น มีโอกาสฝึกคิด ฝึกปฏิบัติ และพัฒนาสมรรถนะสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ในระยะยาว

ด้วยเหตุนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้จัดทำโครงการยกระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยกระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะเพื่อพัฒนาโรงเรียนเครือข่าย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายให้สามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้จริงในชั้นเรียน และสร้างระบบความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับโรงเรียนเครือข่ายในการยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ โดยมุ่งหวังให้ครูมีศักยภาพเพิ่มขึ้น โรงเรียนเครือข่ายมีต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะ สมรรถนะ คุณธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างยั่งยืน

ผู้รับผิดชอบโครงการ อาจารย์อมรรัตน์ ช่อประพันธ์

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

งบประมาณ 180,000 บาท

งบประมาณที่หน่วยงานภายนอกสนับสนุนในลักษณะ matching fund (ถ้ามี) บาท

ความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ความเชื่อมโยงตาม พ.ร.บ. มรภ. และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

4. ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม

แผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)

12. ด้านการพัฒนาการเรียนรู้

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

ยุทธศาสตร์กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

แพลตฟอร์มที่ 4 การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ และลดความเหลื่อมล้ำ การ

ปฏิรูประบบการอุดมศึกษา

ความเชื่อมโยงพันธกิจตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 8 ในการดำเนินงาน

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 ให้กำหนดภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย

ข้อ 5 เสริมสร้างความเข้มแข็งของวิชาชีพครู ผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มี

คุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง

แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนาครู

แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2579)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนาครู

แผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนาครูมืออาชีพ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 29 ระดับความสำเร็จในการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษา
สู่ครูมืออาชีพ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และ
สนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

นโยบายศึกษาธิการจังหวัด

คุณธรรมและจริยธรรม และการยกระดับ RT, NT และ O-NET

กิจกรรมหลัก มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (Program/Sub Program)

Program: P4.1 Hard Skills

Sub Program: การพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่าน
กระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะ

ประเภทโครงการพัฒนาท้องถิ่น (ด้านเศรษฐกิจ/ด้านสังคม/ด้านสิ่งแวดล้อม/ด้านการศึกษา)

ด้านการศึกษา

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาสมรรถนะและยกระดับศักยภาพของครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่าย ให้สามารถจัดการ
เรียนการสอนเชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านกระบวนการพี่เลี้ยงและการชี้แนะที่เป็นระบบ
2. เพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของโรงเรียน
เครือข่าย และสามารถขยายผลไปสู่โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาอื่น ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาใน
ภาพรวม

กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เข้าร่วมโครงการ

ปริมาณกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งสิ้นจำนวน 50 คน ประกอบด้วย ครูผู้สอนโรงเรียนเครือข่าย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 50 คน

ระยะเวลาในการดำเนินการ/กิจกรรม 365 (วัน) เริ่มต้น 1 ตุลาคม 2568 สิ้นสุด 30 กันยายน 2569

สถานที่/พื้นที่ดำเนินการ

หมู่บ้าน/ชุมชน/โรงเรียน (ถ้ามี) ทีมวิทยาลัยเข้าดำเนินโครงการ จำนวน 1 หมู่บ้าน/ชุมชน/
โรงเรียน ได้แก่

หมู่บ้าน/ชุมชน

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน	ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ตำบล/อำเภอ/จังหวัด/รหัสไปรษณีย์)
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

โรงเรียน

โรงเรียน	ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ตำบล/อำเภอ/จังหวัด/รหัสไปรษณีย์)
1.โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม	ถนนนครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

ภาคีเครือข่ายที่ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

ภาคีเครือข่าย เครือข่าย

ชื่อภาคีเครือข่าย			ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ตำบล/ อำเภอ/จังหวัด/รหัสไปรษณีย์)
ที่	ภาคีเครือข่ายภายนอก	ภาคีเครือข่ายภายใน	
1.			
2.			
3.			

ผลิตภัณฑ์/นวัตกรรม

ชื่อจำนวนผลิตภัณฑ์/นวัตกรรม			ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ตำบล/ อำเภอ/จังหวัด/รหัสไปรษณีย์)
ที่	ผลิตภัณฑ์	นวัตกรรม	
1.			
2.			
3.			

กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการ

ชื่อจำนวนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการ			ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ตำบล/ อำเภอ/จังหวัด/รหัสไปรษณีย์)
ที่	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	ผู้ประกอบการ	
1.			
2.			
3.			

ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการจดทะเบียน อย./ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรอง มผช.

ชื่อจำนวน อย./มผช.			ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ตำบล/ อำเภอ/จังหวัด/รหัสไปรษณีย์)
ที่	อย.	มผช.	
1.			
2.			
3.			

นักศึกษา

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้รับการบ่มเพาะเป็นวิทยากรวิศวกสรสังคม

.....

.....

ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์

จำนวนผลงานของนักศึกษา/อาจารย์ที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติหรือนานาชาติ

.....

.....

ชื่อผลงาน

.....

.....

ตัวชี้วัดกิจกรรมหลัก

ตัวชี้วัดกิจกรรม (Co-KPI)

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยนับ
1. P4-K01 จำนวนโรงเรียน ที่ได้รับการพัฒนา	10	โรงเรียน
2. P4-K02 จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ได้รับการพัฒนา	3	หมู่บ้าน/ชุมชน
3. P4-K03 จำนวนเครือข่ายร่วมพัฒนา	3	เครือข่าย
4. P4-K04 จำนวนนวัตกรรมติดอาวุธทางปัญญาเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่	1	แห่ง
5. P4-K05 จำนวนประชากรที่เข้าร่วมโครงการที่เกิดทักษะ/สมรรถนะและนำไปใช้ประโยชน์	50	คน

ตัวชี้วัดกิจกรรม (U-KPI)

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยนับ
1. P4-A01 จำนวนครูผู้สอนที่ได้รับการพัฒนาด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยกระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะ	50	คน
2. P4-A02 จำนวนครูผู้สอนที่สามารถนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและพัฒนาผู้เรียน	30	คน
3. P4-A03 จำนวนโรงเรียนเครือข่ายที่ได้รับการพัฒนาหรือยกระดับด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยกระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะ	10	โรงเรียน
4. P4-A04 ร้อยละของครูผู้สอนสามารถบูรณาการศาสตร์สู่การสอนตามรูปแบบฐานสมรรถนะ PTRU Model	70	ร้อยละ
5. P4-A05 จำนวนบทความวิชาการหรือบทความวิจัย	1	บทความ

ตัวชี้วัดกิจกรรม (KPI)

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยนับ
1. จำนวนครูที่ผ่านการอบรมและพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกผ่านกระบวนการพี่เลี้ยงและการชี้แนะ	80	ร้อยละ
2. จำนวนโรงเรียนที่นำกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่านกระบวนการพี่เลี้ยงและการชี้แนะ	10	โรงเรียน
3. จำนวนเครื่องมือการสอนหรือนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่านกระบวนการพี่เลี้ยงและการชี้แนะ	2	นวัตกรรม
4. จำนวนกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในโรงเรียนเครือข่าย	3	กิจกรรม
5. จำนวนโรงเรียนในเครือข่ายที่มีผลการสอบ RT, NT, O-NET สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับเขต	10	โรงเรียน

***ตามโครงการที่ได้รับการอนุมัติ

กิจกรรมดำเนินงาน

กระบวนการ
ต้นน้ำ
1. ประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผนและลงพื้นที่สำรวจสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) ของโรงเรียนเครือข่าย

2. พัฒนาชุดฝึกอบรมและสร้างเครื่องมือสำหรับการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะ (Mentoring & Coaching Tools) ให้พร้อมใช้งาน
กลางน้ำ
1. จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ผ่านกระบวนการพี่เลี้ยงและการชี้แนะ (Mentoring & Coaching) ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย
2. ลงพื้นที่ติดตามผลการนำไปใช้ผ่านกระบวนการพี่เลี้ยงและการชี้แนะ (Mentoring & Coaching) เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำ ณ สถานศึกษา
ปลายน้ำ
1. สรุปผลการดำเนินงาน และจัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการฉบับสมบูรณ์
2. เรียบเรียงและจัดทำบทความวิชาการเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้จากการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

ผลผลิต (Output)

ผลผลิต (Output)
1. ครูผู้สอนโรงเรียนเครือข่าย จำนวน 50 คน ได้รับการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่านกระบวนการพี่เลี้ยงและการชี้แนะ
2. ได้ผลงานทางวิชาการที่เกิดจากกระบวนการพัฒนานวัตกรรมการสอน เช่น บทความวิชาการหรือบทความเผยแพร่ จำนวน 1 เรื่อง

ผลลัพธ์ (Outcome)

ผลลัพธ์ (Outcome)
1. โรงเรียนเครือข่ายได้รับการยกระดับให้เป็นโรงเรียนต้นแบบด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่มีระบบการพัฒนาครูอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน
2. ครูผู้สอนสามารถนำนวัตกรรมและทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

ผลกระทบ (impact)/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ด้านเศรษฐกิจ โครงการยกระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยกระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะทำให้ครูในโรงเรียนเครือข่ายมีทักษะการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่ ช่วยลดต้นทุนด้านการพัฒนาทักษะของสถานประกอบการ และสนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

- ด้านสังคม กระบวนการพี่เลี้ยงและการชี้แนะช่วยให้โรงเรียนเครือข่ายมีการพัฒนาครูอย่างทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับโรงเรียนในพื้นที่ ทำให้เกิดชุมชนการเรียนรู้ที่เข้มแข็งและยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเท่าเทียม
- ด้านสิ่งแวดล้อม โครงการยกระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยกระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะช่วยพัฒนาศักยภาพครูให้สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้น และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น อีกทั้งยังช่วยสร้างรูปแบบการสอนที่สามารถนำไปขยายผลในโรงเรียนอื่น ๆ ทำให้คุณภาพการศึกษาของเครือข่ายมีความเข้มแข็งและยกระดับอย่างต่อเนื่อง
- ด้านการศึกษา โครงการยกระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยกระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะช่วยส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์และความรับผิดชอบต่อสังคม ส่งผลให้โรงเรียนเกิดวัฒนธรรมการใช้สื่อการเรียนรู้และวัสดุอย่างประหยัด ลดของเสียจากการจัดกิจกรรม และส่งเสริมพฤติกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในระยะยาว

ปัจจัยความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในการดำเนินโครงการ

ปัจจัยความเสี่ยง	วิธีจัดการความเสี่ยง
1. ครูผู้สอนมีภาระงานสูง ทำให้เข้าร่วมกิจกรรมได้ไม่ครบตามกำหนด	1. ประสานสถานศึกษาเพื่อจัดสรรเวลาอย่างเหมาะสม และจัดกิจกรรมในรูปแบบที่ยืดหยุ่นตามความพร้อมของครู
2. ความพร้อมของสถานศึกษาและทรัพยากรไม่เพียงพอ	2. ประสานหน่วยงานเครือข่ายสนับสนุนอุปกรณ์หรือใช้สื่อออนไลน์ทดแทน
3. การนำแนวทางการสอนเชิงรุกไปใช้จริงอาจไม่ต่อเนื่อง	3. จัดทำระบบติดตามผลและให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอหลังโครงการ
4. การเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือภาระงานของครู	4. ปรับแผนกิจกรรมให้ยืดหยุ่น และประสานผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อสนับสนุน

การประเมิน SROI

การประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (Social Return on Investment: SROI) ในโครงการนี้มุ่งวิเคราะห์ถึงคุณค่าทางสังคมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมยกระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่านกระบวนการพี่เลี้ยงและการชี้แนะ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาศักยภาพครูในโรงเรียนเครือข่ายอย่างเป็นระบบ การพัฒนารูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผ่าน Active Learning ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู และเป็นปัจจัยที่ช่วยให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่มีความหมายมากขึ้น การประเมิน SROI จึงพิจารณาทั้งผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม เช่น การเพิ่มสมรรถนะของครู และผลลัพธ์ที่ไม่เป็นรูปธรรม เช่น การปรับเปลี่ยนทัศนคติและวิถีคิดทางวิชาชีพ โดยทั้งสองรูปแบบถือเป็นผลตอบแทนทางสังคมที่มีมูลค่าสูงต่อ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระยะยาว โครงการนี้ยังมีบทบาทสำคัญต่อการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ภายในโรงเรียนเครือข่าย ซึ่งช่วยให้ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผลการสอน และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ กระบวนการเช่นนี้ช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านการพัฒนาวิชาชีพระยะยาว และยังสามารถให้เกิดโครงสร้างสนับสนุนการเรียนรู้ภายในโรงเรียนอย่างยั่งยืน เมื่อครูมีศักยภาพสูงขึ้น ผู้เรียนย่อมได้รับประโยชน์โดยตรง ทั้งในด้านทักษะ การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และสมรรถนะหลักที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนจึงเป็นผลตอบแทนทางสังคมที่มีความสำคัญต่อการยกระดับระบบการศึกษาในระดับพื้นที่ นอกจากนี้ ผลลัพธ์ของโครงการยังสอดคล้องอย่างยิ่งกับ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG) เป้าหมายที่ 4: Quality Education ซึ่งมุ่งสร้างหลักประกันให้ทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม กระบวนการที่เลี้ยงและการชี้แนะในโครงการนี้ช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในโรงเรียนเครือข่าย โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีข้อจำกัดด้านทรัพยากร ผ่านการเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะของครูให้มีมาตรฐานเดียวกันมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนในพื้นที่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเสมอภาค ซึ่งเป็นสาระสำคัญของ SDG 4 ทั้งในด้านการพัฒนาครู การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และการสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เมื่อพิจารณาผลลัพธ์ในภาพรวม พบว่าโครงการก่อให้เกิดผลตอบแทนทางสังคมในหลายมิติ ทั้งด้านคุณภาพครู คุณภาพผู้เรียน ความเข้มแข็งของโรงเรียนเครือข่าย และความยั่งยืนของระบบการจัดการเรียนรู้ ผลลัพธ์เหล่านี้จึงสะท้อนคุณค่าทางสังคมที่สูงกว่าต้นทุนที่ใช้ดำเนินโครงการอย่างมีนัยสำคัญ และช่วยยกระดับมาตรฐานการศึกษาในพื้นที่ตามเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืนในระยะยาวได้อย่างแท้จริง

ส่วนที่ 2

วิธีดำเนินการ

กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เข้าร่วมโครงการ

ปริมาณกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งสิ้นจำนวน 52 คน ประกอบด้วย

1. ครูผู้สอน จำนวน 52 คน
2. นักศึกษา จำนวน - คน
3. บุคลากร จำนวน - คน

ผู้เข้าร่วมโครงการ

ปริมาณเข้าร่วม ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 52 คน ประกอบด้วย

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หน่วยงาน
1	นายสันติ หัตถ์	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
2	นายสุรพงษ์ ดินวลพะเนา	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
3	นางสาวพุดตาล ไวยสุภี	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
4	นางสาวศศิธรดา พันชัยภู	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
5	นางสุภาพร บุญจันทร์	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
6	นางสาวนพพร จักรนารายณ์	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
7	นางวันดี สมนึกในธรรม	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
8	นางปาริชาติ พรเพ็ญ	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
9	นางพัชรินทร์ ทวยนันท์	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
10	นางกรรณิการ์ เอียงเจริญ	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
11	นางจุฑาธิป ศรีนาคา	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
12	นางพรศรี อุทัยเรือง	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
13	นางศิริกาญจน์ เขจรศาสตร์	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
14	นางประทวนวิวัน ชันโพธิ์	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
15	นางสาวพัชรวิรินทร์ แก้วกัญ	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
16	นางกมลรัตน์ อ้วนมะโฮง	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หน่วยงาน
17	นางสาวอารียา โทบุตร	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
18	นางพิกุล ศรีสารคาม	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
19	นายณัฏฐชัย เนืองมหา	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
20	นางสาวรัตน บัญหล้า	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
21	นายคณาธิษฐ์ บุญตรา	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
22	นางสาวกชกมล ประวันจะ	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
23	นางสาวรุ่งราตรี อาจเจริญ	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
24	นางดวงมณี หงษ์โยธี	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
25	นางอุไร ปัตถาเดช	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
26	นางนงครัก ทิพย์โยธา	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
27	นางกัญชลิ ศรีขาวชัย	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
28	นายสาริน ดวงตา	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
29	นางสุกัสดรา อุทัยแพน	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
30	นางนุสรุ คำดี	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
31	นางอภิญญา พุฒลา	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
32	นางปาริชาติ นุริศศักดิ์	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
33	นายอรรถกร วรรณเวช	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
34	นายอภิไชย ไสยเจริญ	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
35	นางนัยนา เลิศล้ำ	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
36	นางชนาภรณ์ รัตนบุรณย์	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
37	นางปณรดา สิงห์โทะกะ	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
38	นางวิจิตรภรณ์ เพ็ชรทอง	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
39	นางบุตสา บุตรสิม	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
40	นายคุณากร ทองบุญขึ้น	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
41	นางไพวัลย์ อุทาทิพย์	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
42	นางอชิรญาณ์ ไชยชมภู	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หน่วยงาน
43	นางสาวบุญชู ไชยบาลยุทธ	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
44	นางจิรพรรณ นาคแย้ม	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
45	นายธนาธิป แสนพินิจ	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
46	นางดารุณี ขานหุย	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
47	นายศรชัย แววงค์	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
48	นางชญาดา คำประเทือง	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
49	นางดวงพร ศรีเสนห์	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
50	นางสาวปิยธิดา ทองบัวร่วง	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
51	นางสุกัญญา ศรีประเสริฐ	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
52	นางอุษา ทันทรม	โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม

จากข้อมูลปริมาณกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 50 คน เมื่อเทียบกับจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการจำนวนทั้งสิ้น 52 คน คิดเป็นร้อยละ 104.00 นั่นคือผู้เข้าร่วมโครงการมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อโครงการยกระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยกระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะเพื่อพัฒนาโรงเรียนเครือข่าย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีหลักการและวิธีการสร้างแบบประเมิน

2. กำหนดโครงสร้างแบบประเมินออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการยกระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยกระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะเพื่อพัฒนาโรงเรียนเครือข่าย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อโครงการยกระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยกระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะเพื่อพัฒนาโรงเรียนเครือข่าย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

โดยตอนที่ 3 เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ดังนี้ (Likert, R. A., 1932, pp. 42-48)

- ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง มากที่สุด
- ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง มาก
- ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง ปานกลาง
- ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง น้อย
- ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง น้อยที่สุด

4. ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา และความสอดคล้องของข้อความคำถามกับเนื้อหา นำแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบ โดยใช้เกณฑ์ของ Povinelli, R.J. (1976, pp. 12-13)

5. ปรับปรุงข้อความคำถาม และคำนวณหาค่าความสอดคล้องของข้อความคำถามกับเนื้อหา แบบประเมิน หลังจากนั้นนำแบบประเมินที่ได้ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ และจัดทำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์เป็นเครื่องมือการวิจัยต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ก่อนดำเนินการ ผู้รับผิดชอบโครงการประสานงานกับโรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการ กลุ่มเป้าหมาย กำหนดการ รูปแบบกิจกรรม และบทบาทของผู้เข้าร่วมโครงการ

2. ผู้เข้าร่วมโครงการเข้าร่วมกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการและกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยผู้รับผิดชอบโครงการและคณะทำงานเก็บข้อมูลจากการสังเกตการณ์มีส่วนร่วม ผลงานระหว่างกิจกรรม แบบฝึกปฏิบัติ การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู จากนั้นดำเนินการติดตาม ให้คำปรึกษา และชี้แนะการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปรับใช้ในบริบทของโรงเรียน

3. สอบถามความพึงพอใจที่มีต่อโครงการยกระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยกระบวนการเป็นพี่เลี้ยง และการชี้แนะเพื่อพัฒนาโรงเรียนเครือข่าย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4. รวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์ ดำเนินการวิเคราะห์และสรุปผลการสอบถามในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการยกระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยกระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะเพื่อพัฒนาโรงเรียนเครือข่าย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โดยใช้ค่าทางสถิติ คือ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลผล (Likert, R. A., 1932, pp. 42-48) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50-5.00 หมายความว่า เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50-4.49 หมายความว่า เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50-3.49 หมายความว่า เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.50-2.49 หมายความว่า เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00-1.49 หมายความว่า เหมาะสมน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3

การบูรณาการโครงการ

ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ (รายละเอียดประโยชน์ที่ได้รับที่มีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์โครงการ)

ประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมโครงการ

1. ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การลงมือปฏิบัติ การมีส่วนร่วม และการสะท้อนคิดของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา
2. ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำกระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนครูในโรงเรียน ทำให้เกิดการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ วิธีสอน และการวัดประเมินผลให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนมากยิ่งขึ้น
3. ผู้เข้าร่วมโครงการมีแนวทางในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่สามารถนำไปใช้จริงในชั้นเรียน และสามารถต่อยอดเป็นต้นแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับการขยายผลภายในโรงเรียนหรือเครือข่ายสถานศึกษา อันจะส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในระยะต่อไป

ประโยชน์ต่อหน่วยงาน/มหาวิทยาลัย

1. คณะครูศาสตร์และมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามสามารถขับเคลื่อนพันธกิจด้านการผลิตและพัฒนาครูมืออาชีพได้อย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการพัฒนาครูในโรงเรียนเครือข่ายให้มีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและสามารถนำไปใช้ในชั้นเรียนจริง
2. มหาวิทยาลัยมีเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับสถานศึกษาในพื้นที่มากขึ้น เกิดกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย โรงเรียน และหน่วยงานทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการยกระดับคุณภาพการศึกษาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง
3. ผลการดำเนินโครงการสามารถนำมาใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการพัฒนาการเรียนการสอน การบริการวิชาการ การวิจัย และการจัดทำโครงการในงบประมาณต่อไป ให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน เครือข่ายและบริบทพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัย

ประโยชน์ต่อชุมชน/สังคม

1. ชุมชนและสังคมได้รับประโยชน์จากการที่โรงเรียนในพื้นที่มีครูที่สามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ
2. โครงการช่วยสนับสนุนการยกระดับคุณภาพการศึกษาในท้องถิ่น ลดความเหลื่อมล้ำทางการเรียนรู้ และเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนในโรงเรียนเครือข่ายได้รับการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในปัจจุบัน

3. การพัฒนาครูและโรงเรียนเครือข่ายก่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย สถานศึกษา และชุมชนทางการศึกษา ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คุณภาพครู และคุณภาพการศึกษาของท้องถิ่นให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืน

การบูรณาการกับการเรียนการสอน (ระบुरายวิชา และวิธีการใช้ประโยชน์)

รายวิชา 1013416 วัฒนธรรมสังคมดิจิทัล

วิธีการใช้ประโยชน์ นำผลการดำเนินโครงการมาใช้เป็นฐานในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล โดยให้นักศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนเครือข่าย ฝึกออกแบบสื่อหรือกิจกรรมดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และอภิปรายแนวทางการใช้เทคโนโลยีในการสร้างการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน

การบูรณาการกับการวิจัย (อธิบาย)

กระบวนการดำเนินงานและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาครูผู้สอนโรงเรียนเครือข่ายมาใช้เป็นฐานข้อมูลในการศึกษาวิจัยด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การพัฒนาสมรรถนะครู และการใช้กระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ข้อมูลที่ได้จากการอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศติดตาม การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ของครู ผลงานหรือนวัตกรรมการสอน และแบบประเมินต่าง ๆ สามารถนำไปใช้วิเคราะห์เพื่อพัฒนารูปแบบหรือแนวทางการส่งเสริมครูให้สามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

นอกจากนี้ ผลการดำเนินโครงการยังสามารถต่อยอดเป็นงานวิจัยเชิงปฏิบัติการหรือการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เช่น การศึกษาผลของกระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะที่มีต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับครูโรงเรียนเครือข่าย หรือการศึกษาผลของนวัตกรรมจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่มีต่อทักษะการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินโครงการมีฐานทางวิชาการรองรับ และสามารถนำผลวิจัยไปใช้ปรับปรุงการพัฒนาครูและโรงเรียนเครือข่ายในปีงบประมาณต่อไป

การบูรณาการกับการวิจัยดังกล่าวยังสนับสนุนพันธกิจของคณะครุศาสตร์และมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามในการพัฒนางานวิจัยที่เชื่อมโยงกับการบริการวิชาการและการพัฒนาท้องถิ่น โดยผลการดำเนินงานสามารถนำไปจัดทำบทความวิชาการหรือบทความวิจัย เผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาครู ด้วยกระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะ รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการขยายผลสู่โรงเรียนเครือข่ายหรือพื้นที่บริการอื่นต่อไป

แนวทางการดำเนินงานในปีงบประมาณต่อไป

1. ควรดำเนินโครงการต่อเนื่องในปีงบประมาณถัดไป โดยเน้นการติดตามผลการนำความรู้และนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปใช้จริงในชั้นเรียนของครูผู้เข้าร่วมโครงการ เพื่อให้เห็นผลลัพธ์ที่ชัดเจนทั้งต่อครู ผู้เรียน และโรงเรียนเครือข่าย รวมทั้งสามารถนำข้อมูลผลการติดตามมาใช้พัฒนารูปแบบการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ขยายผลการพัฒนาครูด้วยกระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะไปยังโรงเรียนเครือข่ายเพิ่มเติม หรือขยายไปยังครูกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นในโรงเรียนเดิม เพื่อให้การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกครอบคลุมครูและ ผู้เรียนมากขึ้น อันจะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยได้อย่างต่อเนื่อง
3. พัฒนาครูแกนนำในโรงเรียนเครือข่ายให้สามารถทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างระบบการพัฒนาครูที่ยั่งยืน ลดการพึ่งพาการอบรมจากภายนอกเพียงอย่างเดียว และส่งเสริมให้โรงเรียนมีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยเหลือ และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ร่วมกันได้อย่างเป็นระบบ
4. สนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดทำคลังนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนเครือข่าย เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ เครื่องมือวัดและประเมินผล และตัวอย่างผลงานครู เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ร่วมกันและเป็นต้นแบบสำหรับการขยายผลในระดับโรงเรียน เครือข่ายสถานศึกษา และพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ส่วนที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินโครงการ

การนำเสนอผลการประเมินโครงการ ผู้รับผิดชอบโครงการได้นำเสนอผลการประเมินโครงการตามการประเมิน CIPP Model ดังนี้

ด้านสถานะแวดล้อม (Context Evaluation)

ด้านสถานะแวดล้อม (Context Evaluation)

ตารางที่ 1 ผลการประเมินโครงการด้านสถานะแวดล้อม (Context Evaluation)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. โครงการมีความสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนเครือข่าย	4.57	0.51	มากที่สุด
2. โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาคูและกการยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4.60	0.56	มากที่สุด
3. วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนและสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.54	0.43	มากที่สุด
4. โครงการมีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนเครือข่ายและผู้เรียนในพื้นที่	4.77	0.50	มากที่สุด
5. โครงการมีความสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการผลิตและพัฒนาครูมืออาชีพ	4.50	0.48	มากที่สุด
6. โครงการมีความจำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก	4.62	0.64	มากที่สุด
รวม	4.60	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินโครงการด้านสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) พบว่ามีระดับความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.60, S.D.=0.52) โดยโครงการมีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนเครือข่ายและผู้เรียนในพื้นที่อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.77, S.D.=0.50)

ด้านปัจจัย (Input Evaluation)

ด้านปัจจัย (Input Evaluation)

ตารางที่ 2 ผลการประเมินโครงการด้านปัจจัย (Input Evaluation)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. วิทยากรหรือคณะทำงานมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมกับการพัฒนาคูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.55	0.52	มากที่สุด
2. สื่อ เอกสาร วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ	4.43	0.47	มาก

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
3. ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและกระบวนการพัฒนาครู	4.41	0.52	มาก
4. สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.63	0.50	มากที่สุด
5. การประสานงานระหว่างมหาวิทยาลัย โรงเรียนเครือข่าย และผู้เกี่ยวข้องมีความเหมาะสม	4.41	0.55	มาก
รวม	4.49	0.51	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินโครงการด้านปัจจัย (Input Evaluation) พบว่ามีระดับความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.49, S.D.=0.51) โดยโครงการมีความเหมาะสมกับสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.63, S.D.=0.50)

ด้านกระบวนการ (Process Evaluation)

ด้านกระบวนการ (Process Evaluation)

ตารางที่ 3 ผลการประเมินโครงการด้านกระบวนการ (Process Evaluation)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมให้ครูมีความรู้และทักษะด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.60	0.50	มากที่สุด
2. กิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ และสะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกัน	4.83	0.47	มากที่สุด
3. การจัดการโครงการมีความเป็นระบบ ชัดเจน และเอื้อต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของครู	4.67	0.55	มากที่สุด
4. กระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรม	4.49	0.63	มาก
รวม	4.65	0.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลการประเมินโครงการด้านกระบวนการ (Process Evaluation) พบว่ามีระดับความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.65, S.D.=0.54) โดยโครงการมีความเหมาะสมกับกิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ และสะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกันมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.83, S.D.=0.47)

ด้านผลผลิต (Product Evaluation)

ด้านผลผลิต (Product Evaluation)

ตารางที่ 4 ผลการประเมินโครงการด้านผลผลิต (Product Evaluation)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพิ่มขึ้น	4.65	0.52	มากที่สุด
2. ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน	4.71	0.57	มากที่สุด
3. ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถพัฒนาหรือปรับใช้นวัตกรรมจัดการการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียนได้	4.33	0.47	มาก
4. โรงเรียนเครือข่ายได้รับประโยชน์จากการพัฒนาครูและสามารถนำแนวทางไปใช้ต่อยอดในสถานศึกษา	4.50	0.62	มากที่สุด
5. โครงการส่งเสริมให้เกิดแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเชื่อมโยงกับการยกระดับ RT, NT และ O-NET	4.40	0.51	มาก
รวม	4.52	0.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 ผลการประเมินโครงการด้านผลผลิต (Product Evaluation) พบว่ามีระดับความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.52, S.D.=0.51) โดยโครงการมีความเหมาะสมกับผู้เข้าร่วมโครงการสามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.71, S.D.=0.57)

ส่วนที่ 5

สรุปผลการดำเนินการ

สรุปผลการดำเนินการ

โครงการยกระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยกระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะเพื่อพัฒนาโรงเรียนเครือข่าย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ดำเนินการภายใต้โครงการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสมรรถนะและยกระดับศักยภาพของครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายให้สามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านกระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะที่เป็นระบบ รวมทั้งเพื่อพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของโรงเรียนเครือข่าย ผลการดำเนินงานพบว่า โครงการสามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีกลุ่มเป้าหมายตามแผน จำนวน 50 คน และมีผู้เข้าร่วมโครงการจริง

จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 104.00 ของกลุ่มเป้าหมาย แสดงให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมโครงการมีจำนวนมากกว่าเป้าหมายที่กำหนด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 สะท้อนถึงความสนใจและความต้องการของครูผู้สอน โรงเรียนเครือข่ายในการพัฒนาความรู้และทักษะด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การดำเนินโครงการประกอบด้วยกิจกรรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การฝึกปฏิบัติ การให้คำปรึกษา และการชี้แนะเพื่อให้ครูสามารถนำแนวทางที่ได้รับไปปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนจริง กระบวนการดังกล่าวช่วยให้ครูผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถเชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนรู้กับบริบทของผู้เรียนและสถานศึกษา และมีแนวทางในการพัฒนาสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การลงมือปฏิบัติ การมีส่วนร่วม และการสะท้อนคิดของผู้เรียน ผลการประเมินโครงการตามรูปแบบ CIPP Model พบว่า ในภาพรวมโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับดีถึงดีมาก โดยด้านสภาวะแวดล้อมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าโครงการมีความสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนเครือข่าย ตลอดจนสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาครูและการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านปัจจัยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าทรัพยากร วิทยาการ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ และการประสานงานมีความเหมาะสมต่อการดำเนินกิจกรรม ด้านกระบวนการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ และสะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกัน และด้านผลผลิตมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ไปใช้ในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในบริบทของตนเองได้

โดยสรุป โครงการนี้สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ กล่าวคือ มีจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เกิดแนวทางการใช้กระบวนการเป็นพี่เลี้ยงและการชี้แนะเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และเกิดประโยชน์ต่อโรงเรียนเครือข่ายในการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ผลการดำเนินงานดังกล่าวสะท้อนว่าโครงการมีความเหมาะสมต่อการดำเนินงานในพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และควรได้รับการสนับสนุนให้ดำเนินงานต่อเนื่องในปีงบประมาณต่อไป เพื่อขยายผลการพัฒนาครู โรงเรียนเครือข่าย และการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นของโครงการ

1. ครูผู้เข้าร่วมโครงการมีภาระงานประจำในสถานศึกษา ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน งานธุรการ งานกิจกรรม และภารกิจตามนโยบายของโรงเรียน ส่งผลให้การจัดสรรเวลาเข้าร่วมกิจกรรม การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ และการนำแนวทางไปทดลองใช้ในชั้นเรียนจริงมีข้อจำกัดบางประการ

2. โรงเรียนเครือข่ายมีบริบท ความพร้อม และทรัพยากรสนับสนุนที่แตกต่างกัน ทั้งด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ห้องเรียน และจำนวนผู้เรียน ทำให้การนำแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปใช้จริงจำเป็นต้องปรับให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน ไม่สามารถใช้รูปแบบเดียวกันได้ทั้งหมด

3. ครูบางส่วนยังต้องใช้เวลาในการปรับเปลี่ยนวิธีคิดและวิธีปฏิบัติจากการสอนแบบบรรยายหรือการถ่ายทอดเนื้อหา ไปสู่การออกแบบกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การตั้งคำถาม การกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ และการประเมินผลตามสภาพจริง จึงจำเป็นต้องมีการติดตาม ชี้แนะ และให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง

4. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีข้อจำกัดเมื่อเทียบกับเป้าหมายในการพัฒนาครูให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับชั้นเรียนอย่างชัดเจน เนื่องจากการพัฒนาสมรรถนะครูและการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ต้องอาศัยกระบวนการฝึกปฏิบัติ ทดลองใช้ สะท้อนผล และปรับปรุงหลายรอบ จึงควรมีการดำเนินงานต่อเนื่องในปีงบประมาณต่อไป

แนวทางแก้ไขปัญหา

1. ควรประสานงานกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้เข้าร่วมโครงการล่วงหน้า เพื่อกำหนดช่วงเวลาในการดำเนินกิจกรรมให้เหมาะสมกับภาระงานของโรงเรียน รวมทั้งออกแบบกิจกรรมให้มีความยืดหยุ่น เช่น การจัดกิจกรรมบางส่วนในรูปแบบออนไลน์ การให้คำปรึกษาเป็นรายกลุ่ม และการติดตามผลตามช่วงเวลาที่คุณครูสามารถดำเนินการได้จริง

2. ควรสำรวจบริบทและความพร้อมของโรงเรียนเครือข่ายก่อนการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้สามารถออกแบบแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สื่อ วัสดุอุปกรณ์ และรูปแบบการชี้แนะให้เหมาะสมกับสภาพจริงของแต่ละโรงเรียน โดยเน้นการประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. ควรจัดกิจกรรมพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการฝึกปฏิบัติจริง การให้ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การสาธิตการจัดกิจกรรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู และการสะท้อนผลหลังการนำไปใช้ เพื่อช่วยให้ครูค่อย ๆ ปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้ออกแบบและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

4. ควรจัดให้มีระบบติดตามผลหลังสิ้นสุดโครงการ เช่น การนิเทศติดตาม การให้คำปรึกษาเพิ่มเติม การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการถอดบทเรียนจากครูต้นแบบ เพื่อให้การพัฒนาครูเกิดความต่อเนื่อง และสามารถนำผลการดำเนินงานไปใช้วางแผนขยายผลในปีงบประมาณต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ควรสนับสนุนให้มีการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องในปีงบประมาณต่อไป เพื่อให้การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเกิดผลอย่างต่อเนื่องและสามารถติดตามผลการนำไปใช้ในชั้นเรียนจริงได้ชัดเจนมากขึ้น

2. ควรเพิ่มกิจกรรมการนิเทศ ติดตาม และให้คำปรึกษาหลังการอบรม เพื่อช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอน และวิธีการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนและโรงเรียนแต่ละแห่ง

3. ควรพัฒนาครูแกนนำในโรงเรียนเครือข่ายให้สามารถเป็นพี่เลี้ยงหรือผู้ชี้แนะภายในสถานศึกษา เพื่อขยายผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปยังครูคนอื่น และสร้างระบบพัฒนาครูภายในโรงเรียนให้มีความยั่งยืน

4. ควรจัดทำฐานข้อมูลหรือคลังนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ กิจกรรม เครื่องมือวัดและประเมินผล และตัวอย่างผลงานครู เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ร่วมกันของโรงเรียน เครือข่ายและเป็นต้นแบบในการขยายผลต่อไป

5. ควรเชื่อมโยงผลการดำเนินโครงการกับตัวชี้วัดด้านคุณภาพผู้เรียน เช่น พฤติกรรมการเรียนรู้ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการประเมิน RT, NT หรือ O-NET เพื่อให้เห็นผลลัพธ์ของโครงการในระดับผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

โครงการ

กำหนดการ ข

กำหนดการ

ภาคผนวก ค

หนังสือเชิญวิทยากร/แบบตอบรับ

ภาคผนวก ง
ประวัติวิทยากร

ภาคผนวก จ
คำสั่งเข้าร่วมโครงการ

ภาคผนวก ฉ
รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาคผนวก ซ

ภาพกิจกรรม

